

Stöd för socialsekreterare att inhämta uppgifter till behovsutredning IBIC

vid begäran enligt 9 § p 2 LSS

Versionshantering

Datum	Version	Beskrivning	Ändrat av
Juni 2020	1	Material publicerats efter samverkan med myndighetsutövning FFS	Malin Lekman
Juni 2021	2	Material uppdaterats efter ny Vägledning IBIC	Malin Lekman
December 2024	3	Material uppdaterats efter feedback från myndighetsenheter	Malin Lekman

Innehåll

1	Inledning	3
2	Personlig vård.....	4
	Tvätta sig	4
	Sköta kroppen	4
	Sköta toalettbehov	5
	Klä sig	5
	Äta	5
	Dricka.....	6
	Sköta sin hälsa.....	6
	Se till sin egen säkerhet	6
3	Relaterade faktorer	7
	Kroppsfunktioner/kroppsstrukturer.....	7
	Omgivningsfaktorer	8
	Personfaktorer.....	9
4	Brev inför möte	10
5	Bildstöd mm.....	10

1 Inledning

Inom IBIC sorteras uppgifter från den sökande och andra till det som kallas livsområden och relaterade faktorer. Livsområdena ger en förståelse om vilka delar av det dagliga livet som en individ kan behöva stöd i. Relaterade faktorer är andra faktorer som påverkar individens situation och behov av stöd.

De elva livsområdena inom IBIC är:

- Lärande och tillämpa kunskap
- Allmänna uppgifter och krav
- Kommunikation
- Förflyttning
- Personlig vård
- Hemliv
- Mellanmänniska interaktioner och relationer
- Utbildning, arbete, sysselsättning och ekonomiskt liv
- Samhällsgemenskap, socialt och medborgerligt liv
- Känsla av otrygghet
- Personligt stöd från person som stödjer eller vårdar en närstående

De relaterade faktorerna inom IBIC är:

- Hälsotillstånd
- Kroppsfunktioner/kroppsstrukturer
- Omgivningsfaktorer
- Personfaktorer

Vid bedömning av rätt till just personlig assistans enligt 9 § p 2 LSS bedöms vad som är så kallade grundläggande behov respektive övriga behov. Detta efter rådande lagstiftning och rättspraxis. IBIC's livsområden har ingen inre indelning om detta. Men, flertalet av de så kallade grundläggande behoven finns inom livsområdet Personlig vård. Därför kan det vara särskilt viktigt att få med all information i detta livsområde.

Här följer information till socialsekreterare om vad de åtta olika underkategorierna i Personlig vård kan innehålla. Detta som stöd för att få med dem i samtalet med den sökande. Därefter följer information om vad de olika relaterade faktorerna kan innehålla.

2 Personlig vård

Tvätta sig

- ☐ Ta ett bad.
- ☐ Ta en dusch.
- ☐ Tvätta ansikte.
- ☐ Torka ansikte
- ☐ Tvätta händer.
- ☐ Torka händer.
- ☐ Tvätta fötter.
- ☐ Torka fötter.
- ☐ Tvätta håret.
- ☐ Torka håret.

Sköta kroppen

- ☐ Borsta tänder.
- ☐ Använda tandtråd.
- ☐ Ta hand om tandprotes.
- ☐ Näshygien.
- ☐ Sminka sig.
- ☐ Smörja in sig (hudkrämer/cerat).
- ☐ Klippa eller måla naglar.
- ☐ Fotvård.
- ☐ Kamma sig/borsta håret.
- ☐ Fixa en frisyr.
- ☐ Raka sig.
- ☐ Klippa sig.

Sköta toalettbehov

- ☐ Visa att man behöver gå på toaletten.
- ☐ Välja och komma till lämplig plats.
- ☐ Hantera kläder före och efter toalettbesök.
- ☐ Komma i lämplig ställning på toaletten.
- ☐ Tömma blåsa (kan ske med eller utan hjälpmedel t.ex. kissa i toaletten eller få hjälp med kateter eller stomi).
- ☐ Tömma tarm (kan ske med eller utan hjälpmedel t.ex. i toaletten eller få hjälp med stomi).
- ☐ Rengöra/torka sig efter toalettbesök.
- ☐ Ta hand om menstruation t.ex. använda binda.

Klä sig

- ☐ Ta på/av kläder över huvudet.
- ☐ Ta på/av kläder över armar och skuldror.
- ☐ Ta på av kläder på nedre kroppshalva.
- ☐ Ta på av kläder på övre kroppshalva.
- ☐ Ta på/av handskar och huvudbonad.
- ☐ Ta på/av strumpor och skor.
- ☐ Följa klädnormer.
- ☐ Klä sig efter väder.

Äta

Laga eller servera mat hanteras inte här utan i livsområdet Hemliv.

- ☐ Äta (notering: äta via sond är inte separat aktivitet utan tas upp här).
- ☐ Föra mat till munnen.
- ☐ Använda bestick.
- ☐ Skära eller bryta mat i bitar.
- ☐ Öppna matbehållare och paket.

Dricka

- ☐ Dricka.
- ☐ Föra dryck till munnen.
- ☐ Dricka genom sugrör.
- ☐ Dricka från en kran.
- ☐ Röra och hälla upp dryck.
- ☐ Öppna flaskor och burkar.
- ☐ Amma (exempelvis att ett litet barn får näring genom att amma).

Sköta sin hälsa

- ☐ Äta näringsriktigt.
- ☐ Bibehålla lämplig nivå av fysisk aktivitet.
- ☐ Hålla sin kropp i en bekväm ställning.
- ☐ Söka hjälp (professionell och icke-professionell).
- ☐ Hålla sig varm eller kall eller torr.
- ☐ Följa medicinska och andra hälsoråd.
- ☐ Ha säkra sexualvanor såsom att använda kondom.
- ☐ Uppmärksamma och undvika samt hantera hälsorisker (t.ex. vid skador, smittsamma sjukdomar, droger).

Se till sin egen säkerhet

- ☐ Undvika potentiellt farliga situationer t.ex. hantera eld på ett felaktigt sätt.
- ☐ Undvika potentiellt farliga situationer t.ex. springa ut i trafiken.

3 Relaterade faktorer

Relaterade faktorer består av kroppsfunktioner/kroppsstrukturer, omgivningsfaktorer och personfaktorer. Till dessa läggs även hälsotillstånd som vanligen anges i intyg av exempelvis läkare och som inte förklaras vidare här.

Kroppsfunktioner/kroppsstrukturer

Kroppsfunktioner beskriver kroppens fysiologiska och psykologiska funktioner. Kroppsstrukturer beskriver kroppens anatomiska delar. Det kan handla om:

Psykiska funktioner:

- ☐ Intellektuella funktioner
- ☐ Sömn
- ☐ Minne

Sinnesfunktioner och smärta:

- ☐ Syn
- ☐ Hörsel
- ☐ Smak
- ☐ Känsel

Röst- och talfunktioner:

- ☐ Producera ljud
- ☐ Artikulera
- ☐ Språkbehärskning (t.ex. svårigheter vid afasi)

Hjärt-kärlfunktioner mm:

- ☐ Blodtryck
- ☐ Andning

Matsmältningsfunktioner mm:

- ☐ Tugga
- ☐ Svälja
- ☐ Reglera kroppstemperatur

Funktioner i köns- och urinorganen mm:

- ☐ Tömma urinblåsan
- ☐ Sexuella funktioner

Rörelserelaterade funktioner mm:

- ☐ Rörlighet i leder
- ☐ Muskelkraft

Funktioner i huden mm:

- ☐ Hudens läkande funktion
- ☐ Klåda
- ☐ Svettas

Omgivningsfaktorer

Omgivningsfaktorer utgör den fysiska, sociala och attitydmässiga omgivning i vilken personer lever och verkar. Omgivningsfaktorer kan vara:

Produkter och teknik:

- ☐ Röstkontrollerade system
- ☐ Strömbrytare med tidsinställning
- ☐ Signalsystem
- ☐ Trygghetslarm eller trygghetskamera
- ☐ Ljudinspelning-/mottagningsapparat
- ☐ Skrivhjälpmedel
- ☐ Speciella datorer och datorprogram
- ☐ Cochleaimplantat, hörselhjälpmedel
- ☐ Glasögon och kontaktlinser
- ☐ Protes- och ortoshjälpmedel
- ☐ Rullstolar, rullatorer, sparkcyklar
- ☐ Fordonsanpassningar
- ☐ Mat
- ☐ Läkemedel

- ☐ Kläder
- ☐ Möbler
- ☐ Ramper, dörröppnare och andra anpassningar in i bostaden/byggnader
- ☐ Höjd på dörrtröskel och andra anpassningar i bostaden/byggnader

Miljö:

- ☐ Klimat, snö, vind, buller, pollen, luftkvalitet mm.

Personligt stöd och personliga relationer:

- ☐ Människor eller djur som ger praktiskt fysiskt eller emotionellt stöd, uppfostran, skydd och hjälp och som har relationer till personen, i deras hem, på arbetsplatsen, skolan eller vid lek. Det kan vara familj, vänner eller husdjur men även yrkesutövare. Omgivningsfaktorn som beskrivs är inte den andre eller djuret utan **mängden fysiskt och emotionellt stöd som den andre eller djuret ger.**

Observera att om det stöd som söks också söks i syfte att avlasta en anhörig så markeras också livsområdet Personligt stöd från person som stödjer eller vårdar en närstående.

Attityder:

- ☐ Attityder från andra så som anhöriga och grannar som påverkar personens beteende och sociala liv. T.ex. andras åsikter, föreställningar, värderingar eller politiska, religiösa strukturer.

Tjänster:

- ☐ Öppettider, närhet till butiker, socialtjänstens insatser, sjukvårdens insatser, medborgarkontor, frivilliginsatser mm. I service och tjänster ingår de personer som ger dessa tjänster.

Personfaktorer

Personfaktorer är de individuella drag som gör personen unik och som inte hör till hälsotillståndet eller andra delar i ICF. Personfaktorer kan vara:

- ☐ Copingstrategier
- ☐ Etnicitet
- ☐ Färdigheter
- ☐ Kön
- ☐ Livsstil
- ☐ Personlighet och karaktärsdrag

- ☐ Social bakgrund
- ☐ Socioekonomiska förutsättningar
- ☐ Tidigare och aktuella erfarenheter
- ☐ Utbildning och yrke
- ☐ Språkkunskaper
- ☐ Vanor
- ☐ Ålder
- ☐ Intressen
- ☐ Fritid
- ☐ Missbruk

4 Brev inför möte

För att den som söker assistans skall få möjlighet att förbereda sig på de frågor du kan komma att ställa under samtalet om behovsutredningen finns *Brev inför möte om personlig assistans* som du kan använda om du önskar. Det är fritt att välja bland dess bilagor och att anpassa brevet efter den person du ska träffa.

5 Bildstöd mm

Som stöd för att se vad samtliga livsområden och relaterade faktorer innehåller finns i Göteborgs stad bl.a. affischer på stadens intranät. För livsområden och dess underkategorier finns dessutom bildstöd, varav ett med fördjupning av personlig vård.